

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНИЙ КОЛЕДЖ "КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА
АКАДЕМІЯ ІМЕНІ А.С.МАКАРЕНКА"
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра педагогіки, психології та дошкільної освіти
(найменування кафедри (циклової комісії))

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи
Віталій ОСІПОВ

"30" серпня 2023 року

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА З ПРАКТИКИ

освітній рівень перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(назва освітнього рівня)

спеціальність 012 Дошкільна освіта
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма "Дошкільна освіта"
(назва освітньо-професійної програми)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

відділення (факультет) педагогічний
(назва відділення (факультету))

Кременчук 2023

Розробник (и) наскрізної програми:

Яценко Т.В., доцент кафедри педагогіки, психології та дошкільної освіти, кандидат психол.наук

(прізвища та ініціали, посади, наукові ступені та вчені звання розробників робочої програми)

Робочу програму погоджено з проєктною групою освітньо-професійної програми

„Дошкільна освіта“

(назва освітньої програми)

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна ЯЦЕНКО

(прізвище та ініціали)

28.08. 2023 р.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри

педагогіки, психології та дошкільної освіти

(найменування кафедри (циклової комісії))

протокол від “28” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

Тетяна ЯЦЕНКО

(прізвище та ініціали)

28.08. 2023 р.

I. Пояснювальна записка

Місце практики в професійній підготовці здобувача вищої освіти

Розробка основних концептуальних положень практичної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти базується на філософському трактуванні практики як специфічно людському способі освоєння світу. Тож у процесі практичної діяльності з'являється можливість не просто відтворювати теоретичні знання, а й змінювати власну професійну концепцію, конструювати нові алгоритми фахової діяльності і поведінки, визначати й актуалізувати принципово нові цілі, що зумовлює професійну активність майбутнього педагога.

В умовах ступеневої педагогічної освіти підвищується роль практики, яка спрямована на формування в майбутніх фахівців професійної компетентності щодо реалізації Базового компонента дошкільної освіти в умовах гуманізації педагогічного процесу, особистісно-орієнтованої взаємодії дитини і педагога.

Удосконалення методичної підготовки фахівців у галузі дошкільної освіти розглядається як одне з важливих завдань вітчизняної вищої педагогічної школи. Сучасний дошкільний навчальний заклад потребує професійного педагога з творчим науково-педагогічним мисленням, інноваційною освітньою діяльністю, що зумовлює необхідність організації та упровадження успішної, результативної педагогічної практики.

Педагогічна практика – це поетапна система організації взаємодії викладача і студента в реальних освітніх умовах (дошкільного навчального закладу, відділу освіти, вищого навчального закладу тощо), в умовах контекстного професійного навчання, спрямована на поступове ускладнення професійної підготовки студента, що сприяє ефективному формуванню професійної компетентності майбутнього фахівця у сфері дошкільної освіти.

Організація практичної підготовки студентів як здобувачів освіти враховує специфіку галузі освіти дітей дошкільного віку, має наскрізний характер. На кожному етапі професійного становлення майбутнього фахівця в умовах ступеневої підготовки передбачено різні види практики, проходження яких є обов'язковою умовою отримання студентами відповідних освітніх ступенів.

Виходячи з вищезначеного мета педагогічної практики студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта полягає у формуванні професійної компетентності, готовності до успішної фахової діяльності в галузі дошкільної освіти.

Набуття компетентностей забезпечить продуктивність й конкурентоспроможність випускників на ринку праці, здатність адаптуватись

в умовах ЗДО сформує прагнення до самоосвіти й самовдосконалення, готовність до розв'язання актуальних проблем освіти, розвитку, виховання дітей дошкільного віку.

Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх вихователів пов'язаний з індивідуалізацією та здійсненням діяльнісного підходу до навчання студента, оскільки стосується його особистості й може бути реалізованим тільки у процесі виконання конкретним студентом певного комплексу практичних завдань репродуктивного та творчого характеру. Це потребує трансформації змісту педагогічної освіти, перетворення його з моделі, яка існує об'єктивно на суб'єктивні надбання кожного випускника.

Комплексна реалізація зазначеного концептуального положення щодо підготовки сучасного педагога можлива тільки через включення студента в різні види педагогічної практики, методологічною основою якої є „Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України” (Затверджено наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93).

Наскрізна програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст, міждисциплінарний зв'язок і послідовність проведення практик. Вона включає програми всіх етапів практичної підготовки за освітнім ступенем Бакалавр за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (формування загальних компетентностей і професійних компетентностей).

Мета та завдання педагогічної практики

Головна мета педагогічної практики – забезпечення прикладного пізнання студентами закономірностей педагогічної діяльності та оволодіння способами її організації, формування необхідних педагогічних компетентностей, фахових здібностей, особистісно-зорієнтованого стилю поведінки та діяльності, вдосконалення й втілення на практиці знань і умінь, набутих в курсі вивчення педагогіки, психології, методик дошкільної освіти розвивати уміння вирішувати конкретні освітні завдання в умовах педагогічного процесу.

Основні завдання педагогічної практики

1. Формувати педагогічну свідомість майбутнього вихователя, відповідального ставлення кожного студента до педагогічної діяльності;
2. Сприяти вихованню необхідних особистісних якостей практиканта, які забезпечать успішне виконання різних функцій вихователя, становлення його педагогічних здібностей;
3. Розвивати навички творчого застосування у практичній роботі набутих

- теоретичних знань;
4. Набути навички організації та здійснення дослідницької діяльності; озброювати студентів уміннями вивчати, спостерігати, аналізувати передовий педагогічний досвід;
 5. Формувати досвід здійснення різних видів педагогічної діяльності вихователя;
 6. Закладати основи педагогічної майстерності майбутнього вихователя, його власного стилю педагогічної діяльності та професійної філософії.

За час проходження практики здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність самотійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

СК -1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

- СК-2. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей дошкільного віку.
- СК-4. Здатність до формування в дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).
- СК-5. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
- СК-6. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.
- СК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).
- СК-8. Здатність до формування в дітей дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.
- СК-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей дошкільного віку.
- СК-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.
- СК-11. Здатність до формування в дітей дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.
- СК-12. Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.
- СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
- СК-14. Здатність до формування в дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.
- СК-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
- СК-16. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.
- СК-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.
- СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- СК-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- СК-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки,

перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК-21. Вміння використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

СК-22. Вміння використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

СК-23. Здатність до здійснення профілактики нещасних випадків та інших заходів щодо збереження життя і здоров'я дітей, до надання долікарської допомоги

Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою):

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти будуть здатні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку.

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання визначені закладом вищої освіти:

ПР-23. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.

ПР-24. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

ПР-25. Вміти використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

ПР-26. Здійснювати заходи щодо профілактики нещасних випадків, збереження життя і здоров'я дітей, надання долікарської допомоги.

II. Види та терміни проходження практик (відповідно до навчального плану)

Назва практики	Семестр	Тривалість (к-ть тижнів)	Загальна кількість год./кредитів
Навчальна			
Введення у спеціальність	2	2	3/90
Виробнича			
В групах дітей раннього віку	3	4	6/180
В групах дітей дошкільного віку	4	6	9/270
	5	4	6/180
	6	6	9/270
Педагогічна виробнича педагогічна			
Методична	7	4	6/180
Переддипломна	8	6	9/270
Контроль: Недиф.залік (2 семестр), диф.залік (3,6,7,8 семестри)			

III. Бази практик

Практична підготовка студентів проводиться на базах практики, які забезпечують реалізацію мети, змісту практики, виконання завдань та є реальним професійним середовищем для формування конкурентоспроможності випускників.

До баз практик, у яких здійснюються різні види практичної підготовки здобувачів освіти належать різні їх типи:

- заклад дошкільної освіти (ясла) для дітей віком від одного до трьох років, де забезпечуються догляд за ними, а також їх розвиток і виховання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- заклад дошкільної освіти (ясла-садок) для дітей віком від одного до шести (семи) років, де забезпечуються догляд за ними, розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- заклад дошкільної освіти (дитячий садок) для дітей віком від трьох до шести (семи) років, де забезпечуються їх розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- заклад дошкільної освіти (ясла-садок) компенсуючого типу для дітей з особливими освітніми потребами віком від двох до семи (восьми) років.
- заклад дошкільної освіти (ясла-садок) сімейного типу для дітей віком від двох місяців до шести (семи) років, які перебувають в родинних стосунках і де забезпечуються їх догляд, розвиток, виховання і навчання відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу для дітей віком від одного до шести (семи, восьми) років, у складі якого можуть бути групи загального розвитку, компенсуючого типу, інклюзивні, сімейні, прогулянкові, в яких забезпечується дошкільна освіта з урахуванням стану здоров'я дітей, їх розумового, психологічного, фізичного розвитку;
- заклад дошкільної освіти (центр розвитку дитини), в якому забезпечуються фізичний, розумовий і психологічний розвиток, корекція психологічного і фізичного розвитку, оздоровлення дітей, які відвідують інші навчальні заклади чи виховуються вдома.

За формою власності здобувачі освіти можуть проходити практичну підготовку у закладах дошкільної освіти наступних форм власності:

- Державні;
- Приватні.

Заклади дошкільної освіти, як бази практики, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальності, за якими здійснюється професійна підготовка студентів;
 - наявність кваліфікованих керівників практики;
- надання студентам права користування бібліотекою, лабораторіями, кабінетами, ТЗН, документацією та обладнанням, необхідним для виконання програми практики.

Студенти під час проходження переддипломної практики можуть самостійно обирати освітній заклад – базу практики для проходження переддипломної практичної підготовки. Для узгодження студент має надати завідувачу НВП лист-відношення від бази практики.

За умов змішаного навчання та проходження практики у дистанційному форматі здобувачі освіти можуть самостійно обирати освітній заклад – базу практики для проходження переддипломної практичної підготовки за місцем

проживання. Для узгодження студент має надати завідувачу НВП лист-відношення від бази практики.

IV. Організація практики

На початку практики проводиться настановна конференція, у ході якої здобувачі ознайомлюються з програмою практики: керівники роз'яснюють їм мету практики, її завдання, інформують про зміст діяльності під час проходження практики, форму звітності, критерії оцінювання, вимоги щодо оформлення Е-портфолію практики тощо.

Базою проведення педагогічної практики є ЗДО різних типів та форм власності.

Керівництво практикою здійснюють керівники ЗДО та керівники практики від кафедри.

Тривалість практики визначається згідно навчального плану:

1. Навчальна (Введення у спеціальність) 2 тижнів.
2. Виробнича (В групах дітей раннього віку) 4 тижні.
3. Виробнича (В групах дітей дошкільного віку) 16 тижнів.
4. Педагогічна виробнича практика (Методична) 4 тижні.
5. Педагогічна виробнича практика (Переддипломна.) 6 тижнів.

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю за виконанням студентами окремих завдань та всієї програми практики: виконання індивідуального плану проходження практики, календарного планування освітнього процесу у ЗДО, спостереження за роботою вихователя, самостійне виконання практикантом обов'язків вихователя групи дітей раннього або дошкільного віку та ін. На завершальному періоді практики важливо надати здобувачам-практикантам допомогу в узагальненні та оформленні матеріалів, формулюванні чітких висновків та пропозицій, вивченні кращого педагогічного досвіду вихователів ЗДО з питань освіти і виховання дітей раннього та дошкільного віку.

На початку педагогічної практики відбувається загальне ознайомлення здобувачів-практикантів із ЗДО, його керівництвом, вихователями, групою, оформлюється Е-портфолію. За цей час кожен практикант повинен скласти індивідуальний план роботи і подати його на затвердження методисту педагогічної практики та завантажити у Е-портфолію.

Кожен практикант повинен щоденно складати конспекти роботи на день. Конспекти відображаються у портфолію педагогічної практики.

Після завершення здобувачами передбаченої програмою практики роботи, вони оформлюють згідно вимог та завантажують матеріали практики на особисте портфолію. Документи, які потребують особистого підпису керівників, подаються окремо керівнику практики від ЗВО (характеристика з місця проходження практики) та завантажуються їх скан-копії у портфолію. На підставі аналізу цих матеріалів керівник практики оцінює діяльність кожного здобувача під час педагогічної практики, відмічаючи в

електронному журналі практики виконання змісту практики, оцінюючи національній шкалі (незадовільно, задовільно, добре, відмінно). Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики подані у додатку 1. З бази практики обов'язково надається характеристика-відгук (додаток 2), яка повинна містити відомості про час і місце проходження практики та виконані види роботи. Необхідно зазначити, який напрямок роботи виконував здобувач під час кожного періоду практики, оцінити його ретельність, організованість, тактовність під час збору відомостей про роботу педагогічного колективу ЗДО; об'єктивність та грамотність у формулюванні висновків та пропозицій. Далі необхідно оцінити проведену здобувачем організаційно-методичну роботу. У характеристиці слід також вказати на ставлення здобувача до своїх обов'язків, оцінити рівень його теоретичної підготовки, наявність педагогічних здібностей, умінь спілкуватися з вихованцями та колегами. Необхідно вказати на помилки, недоліки в роботі, проаналізувати їх можливі причини, дати поради на майбутнє. Завершується характеристика оцінкою за педагогічну практику за національною шкалою. Характеристика повинна бути підписана керівником закладу та завірена печаткою.

Керівник практики перевіряє усі здані матеріали практики, оцінює їх згідно вимог та виставляє оцінки у електронний журнал. Згідно порядку здійснення семестрового контролю в Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А.С.Макаренка залік або диференційований залік виставляється за результатами накопичених балів під час поточного оцінювання.

Залік з навчальної (Введення у спеціальність) практики проводиться у 2 навчальному семестрі.

Диференційовані заліки під час Виробничої (В групах дітей раннього віку. В групах дітей дошкільного віку) практики проводяться у 3 та 6 навчальних семестрах. Залік у 6 семестрі передбачає виставлення середнього балу за поточні форми контролю 4, 5 та 6 семестрів.

Диференційований залік під час Виробничої педагогічної (Методична) практики проводиться у 7 навчальному семестрі і передбачає врахування критеріїв оцінювання різних видів діяльності здобувача за програмою практики.

Диференційований залік під час Виробничої педагогічної (Переддипломна) практики проводиться у 8 навчальному семестрі і передбачає врахування критеріїв оцінювання різних видів діяльності здобувача.

Якщо здобувач освіти пропустив і не відпрацював більше 50% днів практики, не виконав обов'язковий перелік видів робіт, завдань (50% від загальної кількості), передбачених робочою програмою на семестр з цієї навчальної освітньої компоненти, то викладач у відомості обліку успішності робить запис „не допущений“ (н/д) до семестрового контролю, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка „не зараховано“/ „незадовільно“.

Після проведення заліку керівник практики заповнює журнал, куди виставляє оцінки за залік.

Студенти під час проходження практики *зобов'язані*:

- брати участь у настановній, підсумковій конференціях з практики;
- розробити та узгодити з керівником практики від коледжу індивідуальний план проходження практики;
- знати правила внутрішнього трудового розпорядку баз практики, вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки та відповідально їх виконувати;
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати;
- дотримуватися академічної доброчесності;
- оформити та своєчасно подати на перевірку звітну документацію з практики.

V. Вимоги до звітної документації

Звітна документація з різних видів педагогічної практики завантажуються у Е-портфоліо здобувача освіти. Має естетичний вигляд, оформлена згідно вимог.

Технічне оформлення звітної документації виконується у відповідності до наступних вимог: текст друкують, залишаючи поля: ліве — не менше ніж 25 мм, праве - не менше ніж 10 мм, верхнє - не менше ніж 20 мм, нижнє - не менше ніж 20 мм; шрифт Times New Roman, кегль 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту звіту й дорівнювати п'яти знакам (1,25 см). Щільність тексту роботи має бути однаковою. У презентації використовують шрифт не менше 20 кегль. На слайдах розміщують мінімально тексту, заповнюючи фотографіями та малюнками. Використані з інтернету зображення повинні бути адресно підписані згідно умов дотримання академічної доброчесності.

VI. Зміст практик

Навчальна практика (Введення у спеціальність) (ОК-30)

Курс I, семестр II

Кількість кредитів 3

Кількість годин 90

Кількість навчальних тижнів 2

Тип концентрована

Мета: ознайомлення студентів з основним змістом роботи закладів дошкільної освіти і особливостями їх функціонування; вивчення та аналіз професійної діяльності фахівців різного профілю, які працюють в цих освітніх закладах; поглиблення знань студентів із навчальної дисципліни „Основи професійної діяльності вихователя” з ознайомлювальною практикою/

Завдання практики

1. Ознайомитись з особливостями функціонування різних типів та форм власності закладів дошкільної освіти.
2. Ознайомитись з функціями та напрямками професійної діяльності директора закладу дошкільної освіти.
3. Ознайомитись зі структурними підрозділами закладу дошкільної освіти, зокрема кабінетами: методичним, медичним, практичного психолога; харчоблоком, пральнею.
4. Ознайомитись з правилами внутрішнього розпорядку закладу дошкільної освіти, режимом його роботи, обладнанням і оформленням групових кімнат, фойє, музичної та спортивної зали.
5. Ознайомитись з посадовими обов'язками членів педагогічного колективу й обслуговуючого персоналу закладу дошкільної освіти.
6. Спостерігати за організацією освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та здійснення його аспектного аналізу.
7. Допомогати вихователеві в організації процесів життєдіяльності.
7. Провести розвагу для дітей дошкільного віку.

За час проходження навчальної практики здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей дошкільного віку.

СК-7 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК-16. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

СК-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою):

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти будуть здатні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності

ПР-10. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

1. Створити Е-портфоліо педагогічної практики.
2. Відвідати різні типи ЗДО та ознайомитись з особливостями їх функціонування.
3. Ознайомитись з функціями та напрямками професійної діяльності директора закладу дошкільної освіти.
4. Ознайомитись зі структурними підрозділами закладу дошкільної освіти, зокрема кабінетами: методичним, медичним, практичного психолога; харчоблоком, пральнею. Зробити аналіз оформлення групової кімнати.
5. Ознайомитись з правилами внутрішнього розпорядку закладу дошкільної освіти, режимом його роботи, обладнанням і оформленням групових кімнат, фойє, музичної та спортивної зали.
6. Ознайомитись з посадовими обов'язками членів педагогічного колективу й обслуговуючого персоналу закладу дошкільної освіти.
7. Спостерігати за організацією освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та здійснювати його аспектний аналіз.
8. Допомогти вихователю в організації процесів життєдіяльності.
9. Скласти сценарій і провести розвагу для дітей дошкільного віку.

Звітна документація.

1. Е-портфоліо педагогічної практики.
2. Сценарій проведеної розваги.
3. Аналіз оформлення групової кімнати, фото звіт.
4. Проєкт-презентація „Дитячий садок майбутнього”.
5. Індивідуальний звіт студента про проходження практики у довільній формі.
6. Характеристика на студента-практиканта, завірена підписом завідувача і печаткою ЗДО (додаток 2).

За умов змішаного навчання та проходження практики у дистанційному форматі здобувачі освіти здають відповідну звітну документацію, за виключенням „Сценарій проведеної розваги”, який замінюють на „Самостійно створена казка морального змісту”. Форма звітності „Проведення розваги” замінюється на “Відеозапис розповідання самостійно створеної казки”, де здобувач демонструє вміння виразно розповідати казку з використанням відповідного дидактичного матеріалу (предмети навколишньої дійсності, малюнки, іграшки, презентація).

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики розміщено у додатку 1.

Підсумковий контроль: недиференційований залік.

Проведення заліку під час навчальної (введення у спеціальність) практики передбачає виставлення середнього балу за форми звітності та

оцінювання *зараховано/не зараховано* і переведення по шкалі ЄКТС. Шкала оцінювання, конвертації та критерії оцінки у додатках 1,3, 4.

Виробнича практика (в групах дітей раннього віку) (ОК-31)

Курс II, семестр III

Кількість кредитів 6

Кількість годин 180

Кількість навчальних тижнів 4

Тип концентрована

Мета: поглиблення й систематизація педагогічних знань, формування фахових умінь організації освітнього процесу в групах дітей 2 та 3-го року життя.

Завдання практики

1. Поглибити знань студентів з психології дитячої, педагогіки дошкільної, фахових методик дошкільної освіти.
2. Ознайомити з організаційно-педагогічною та методичною роботою в групах дітей раннього віку.
3. Формувати вміння спостерігати й аналізувати педагогічний процес у групах дітей раннього віку, визначати його своєрідність.
4. Формувати навички організації й проведення освітньої роботи з дітьми другого та третього року життя у 1 та 2 половину дня.
5. Формувати вміння спостерігати за розвитком дитини раннього віку й аналізувати його, використовуючи різні методи психолого-педагогічної діагностики.
6. Надати допомоги вихователям у проведенні різних форм роботи з родинами вихованців.
7. Вправляти у написанні психолого-педагогічної характеристики на дитину раннього віку.

За час проходження виробничої практики здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК-2. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей дошкільного віку.

СК-4. Здатність до формування в дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК-16. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК-21. Вміння використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

СК-22. Вміння використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

СК-23. Здатність до здійснення профілактики нещасних випадків та інших заходів щодо збереження життя і здоров'я дітей, до надання долікарської допомоги.

Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою):

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти будуть здатні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності

ПР-10. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-15. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання визначені закладом вищої освіти:

ПР-23. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.

ПР-24. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

ПР-25. Вміти використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

ПР-26. Здійснювати заходи щодо профілактики нещасних випадків, збереження життя і здоров'я дітей, надання долікарської допомоги.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

1. Оформити портфоліо педагогічної практики.
2. Спостерігати за організацією освітнього процесу вихователем в закладі дошкільної освіти в групах раннього віку та здійснювати його аспектний аналіз.
3. Аналізувати документацію вихователя ЗДО (перспективний і календарний плани).
4. Самостійно провести процеси життєдіяльності, ігрову діяльність та заняття у групах раннього віку.
5. Самостійно створити комп'ютерну гру по сенсорному розвитку дітей раннього віку.
6. Самостійно провести психологічне дослідження за допомогою психодіагностичного інструментарію визначення рівня психічного розвитку дитини 1-3 років.
7. Скласти психологічну характеристику на дитину раннього віку.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику

1. Оформлення портфоліо педагогічної практики згідно вимог та ведення документації.
2. Аналіз спостереження за організацією освітнього процесу вихователем в закладі дошкільної освіти.
3. Конспекти самостійного проведення процесів життєдіяльності, ігрової діяльності та заняття у групах раннього віку.
4. Самостійно створена комп'ютерна гра по сенсорному розвитку дітей раннього віку.
5. Протоколи самостійного проведення психологічного дослідження рівня психічного розвитку дитини 1-3 років.
6. Психологічна характеристика на дитину раннього віку.
7. Характеристика на студента-практиканта від бази практики (додаток 4).

За умов змішаного навчання та проходження практики у дистанційному форматі здобувачі освіти здають відповідну звітну документацію, Форма звітності “Самостійно проводити процеси життєдіяльності, ігрову діяльність та заняття у групах раннього віку” замінюється на “Самостійно складати конспекти процесів життєдіяльності, ігрової діяльності та заняття у групах раннього віку”, де здобувач демонструє вміння самостійно підбирати відповідні форми роботи, методи та прийоми навчання дітей раннього віку та оформлення конспектів їх проведення.

Розробити електронну збірку для батьків дітей раннього віку, до якої увійдуть:

1. Показники фізичного розвитку дитини раннього віку: зріст, вага, об'єми голови та грудей (1 сторінка)
2. Психологічна характеристика дитини раннього віку (1-2 сторінки).
3. Інформація про проблеми віку, зразки поведінки дітей (2-3 сторінки).
4. Рекомендації батькам з наступних проблем (по 1 сторінці на кожну):
 - А) Криза 3-х років;
 - Б) Проблема адаптації до ЗДО;
 - В) Поява у сім'ї маленької дитини (проблеми ревнощів до менших братів/сестер).
5. Рекомендована сучасна література для читання дітям від 1 до 3 років.

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики розміщено у додатку 3.

Підсумковий контроль: диференційований залік.

Проведення диференційованого заліку під час Виробничої (В групах дітей раннього віку) практики передбачає оцінювання *за національною шкалою* (незадовільно, задовільно, добре відмінно) та виставлення середнього балу за поточні форми контролю, який потім конвертується у 100-бальну шкалу ЄКТС (додатки 1,2,3). Також залік включає якість виступу на звітній конференції.

Виробнича практика (в групах дітей дошкільного віку) (ОК-32)

Курси II, III, семестри IV, V, VI.

Кількість кредитів 24 (9, 6, 9)

Кількість годин 450 (270, 180, 270)

Кількість навчальних тижнів 16 (6, 4, 6)

Тип змішана:

IV Безвідривна+концентрована 2 тижні

V Безвідривна+концентрована 2 тижні

VI Безвідривна+концентрована 2 тижні

Мета: виконання функцій вихователя дітей дошкільного віку, систематизація професійних знань, формування вмінь організації освітнього процесу у віковій групі, проведення наукового дослідження, розвиток педагогічних здібностей і творчого потенціалу студентів.

Завдання практики

1. Спостерігати за освітнім процесом у групах дітей дошкільного віку, його аналіз.

2. Розширити, поглибити і систематизувати знання з фахових методик, педагогіки дошкільної і психології дитячої, застосовувати різноманітні види та форми роботи з дошкільниками.

3. Трансформувати теоретичні знання на рівень професійних умінь і навичок.

4. Формувати вміння проводити наукове психологічне спостереження за дітьми дошкільного віку.

5. Удосконалювати вміння складати психолого-педагогічну характеристику на дитину.

6. Формувати вміння організовувати різні форми роботи з батьками, залучати їх до проведення спільних педагогічних заходів, надавати консультативно-методичну допомогу сім'ям у виховання дітей.

За час проходження виробничої практики здобувач вищої освіти має набути таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК-2. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей дошкільного віку.

СК-4. Здатність до формування в дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК-16. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК-21. Вміння використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які

розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

СК-22. Вміння використовувати методiku ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

СК-23. Здатність до здійснення профілактики нещасних випадків та інших заходів щодо збереження життя і здоров'я дітей, до надання долікарської допомоги.

Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою):

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти будуть здатні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності

ПР-10. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-15. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання визначені закладом вищої освіти:

ПР-23. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.

ПР-24. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

ПР-25. Вміти використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

ПР-26. Здійснювати заходи щодо профілактики нещасних випадків, збереження життя і здоров'я дітей, надання долікарської допомоги.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти (IV семестр)

1. Оформити портфоліо педагогічної практики.
2. Провести наукове психолого-педагогічне спостереження за дитиною дошкільного віку, оформити протокол спостереження.
3. Скласти психолого-педагогічну характеристику на дитину.
4. Провести спостереження за освітнім процесом у групах дітей дошкільного віку, зробити його аналіз.
5. Самостійно скласти конспекти та провести заходи життєдіяльності дітей дошкільного віку у 1 та 2 половину дня з акцентом на освітні напрями:
 - особистість дитини;
 - гра дитини;
 - дитина в соціумі;
 - дитина в природному довкіллі;
 - дитина у світі мистецтва.
6. Самостійно скласти конспекти односпрямованих та інтегрованих занять, проводити їх згідно календарного планування у відповідності до освітнього напрямку (дитина в природному довкіллі; особистість дитини, гра дитини; дитина в соціумі; дитина у світі мистецтва).
7. Організувати і провести самостійну художню діяльність дітей.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти (V семестр)

1. Оформити портфоліо педагогічної практики.

2. Провести спостереження за освітнім процесом у групах дітей дошкільного віку, зробити його аналіз.
3. Самостійно скласти конспекти та провести заходи життєдіяльності дітей дошкільного віку у 1 та 2 половину дня з акцентом на освітні напрями:
 - особистість дитини;
 - дитина в природному довкіллі;
 - гра дитини;
 - дитина в соціумі;
 - мовлення дитини;
4. Самостійно скласти конспекти односпрямованих та інтегрованих занять, проводити їх згідно календарного планування у відповідності до освітнього напрямку (особистість дитини, мовлення дитини, дитина у світі мистецтва, дитина в соціумі, гра дитини).
5. Організувати і показати різні види театралізованої діяльності.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти (VI семестр)

1. Оформити портфоліо педагогічної практики.
2. Провести спостереження за освітнім процесом у групах дітей дошкільного віку, зробити його аналіз.
3. Самостійно скласти конспекти та провести заходи життєдіяльності дітей дошкільного віку у 1 та 2 половину дня з акцентом на освітні напрями:
 - особистість дитини;
 - дитина в сенсорно-пізнавальному просторі;
 - дитина в природному довкіллі;
 - гра дитини;
 - дитина в соціумі;
 - мовлення дитини;
 - дитина у світі мистецтва.
4. Самостійно скласти конспекти односпрямованих та інтегрованих занять, проводити їх згідно календарного планування у відповідності до освітнього напрямку.
5. Організувати і показати різні види розваг та свят.
6. Провести різні форми роботи з батьками та оформити консультацію з проблем виховання.
7. Самостійно створити комп'ютерну розвивальну гру для дітей дошкільного віку.
8. Провести залікові заходи (заняття, різні види діяльності дошкільників) та оформляти протоколи їх обговорення.
9. Самостійно створити презентацію проходження практики в ЗДО.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику на залік:

1. Оформлення портфоліо педагогічної практики згідно вимог та ведення документації.
2. Протокол спостереження за дитиною дошкільного віку.
3. Психологічна характеристика на дитину дошкільного віку
4. Два конспекти проведення залікових інтегрованих занять та три конспекти проведення залікових заходів з різних видів діяльності.
5. Фотозвіти проведення СХД, розваги, театралізованої діяльності.
6. Оформлена консультація з проблем виховання.
7. Самостійно створена комп'ютерна розвивальна гра для дітей дошкільного віку.
8. Характеристика на студента-практиканта від бази практики (додаток 4).
9. Презентація проходження практики в ЗДО.

За умов змішаного навчання та проходження практики у дистанційному форматі здобувачі освіти здають відповідну звітну документацію, Форма звітності “Самостійно складати конспекти та проводити заходи життєдіяльності та Самостійно складати конспекти односпрямованих та інтегрованих занять, проводити їх згідно календарного планування” замінюється на “Самостійно складати конспекти процесів життєдіяльності та Самостійно складати конспекти односпрямованих та інтегрованих занять”, де здобувач демонструє вміння самостійно підбирати відповідні форми роботи, методи та прийоми навчання дітей дошкільного віку та оформлення конспектів їх проведення.

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики розміщено у додатку 3.

Проведення диференційованого заліку під час Виробничої (В групах дітей раннього віку) практики передбачає оцінювання *за національною шкалою* (незадовільно, задовільно, добре відмінно) та виставлення середнього балу за поточні форми контролю, який потім конвертується у 100-бальну шкалу ЄКТС (додатки 1,2,3). Залік у 6 семестрі передбачає виставлення середнього балу за поточні форми контролю 4, 5 та 6 семестрів і включає якість виступу на звітній конференції.

Педагогічна виробнича практика (Методична) (ОК-33)

Курс IV, семестр VII.

Кількість кредитів 6

Кількість годин 180

Кількість навчальних тижнів 4

Тип концентрована

Метою виробничої практики (Методичної) в закладах дошкільної освіти є оволодіння здобувачами сучасними формами і методами професійної діяльності; формування у здобувачів фахових компетентностей, необхідних для організації та забезпечення належного змісту освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; методичному забезпеченні освітнього процесу та управлінні ним; підвищенні інтересу до професійно-організаторської діяльності, удосконаленні організаційно-педагогічних навичок, умінні творчо застосовувати теоретичні та методичні знання в практичній діяльності.

Завдання:

1. Сформувати навички застосування теоретичного матеріалу при вирішенні практичних завдань у процесі виконання функцій вихователя-методиста ЗДО.
2. Виробити уміння планувати та організовувати методичну роботу в закладі дошкільної освіти та проводити методичні заходи.
3. Удосконалювати уміння спостерігати, аналізувати організаційно-методичні моменти освітнього процесу у ЗДО, проводити освітній моніторинг знань, умінь і навичок дітей в різних вікових групах, розробляти рекомендації щодо вдосконалення освітньої роботи.
4. Формувати вміння налагоджувати ділові взаємини та взаємодію з вихователями та адміністрацією ЗДО, родинами вихованців, організовувати роботу методичного кабінету ЗДО; вивчати передовий педагогічний досвід, інноваційні технології, які впроваджуються в освітній установі; створювати сприятливий соціально-психологічний мікроклімат у колективі.
5. Сформувати вміння спостерігати й аналізувати педагогічний процес у колективі, визначати його своєрідність.
6. Надавати допомогу вихователям у проведенні різних форм роботи з родинами вихованців.
7. Навчити проводити тематичну перевірку та оформляти звіт.
8. Виховувати оптимістичну професійну позицію, прагнення професійного самовдосконалення, бажання активно і творчо впроваджувати в практику роботи сучасних ЗДО кращі здобутки в галузі дошкільної освіти.

За час проходження виробничої педагогічної практики „Методична” здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність самотійно та комплексно розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

СК -1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК-2. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей дошкільного віку.

СК-4. Здатність до формування в дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

СК-5. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

СК-6. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

СК-8. Здатність до формування в дітей дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

СК -9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей дошкільного віку.

СК-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

СК-11. Здатність до формування в дітей дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

СК-12. Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК-14. Здатність до формування в дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

СК-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

СК-16. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

СК-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

СК-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК-21. Вміння використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

СК-22. Вміння використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

СК-23. Здатність до здійснення профілактики нещасних випадків та інших заходів щодо збереження життя і здоров'я дітей, до надання долікарської допомоги

Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою):

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти будуть здатні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку.

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання визначені закладом вищої освіти:

ПР-23. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.

ПР-24. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

ПР-25. Вміти використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

ПР-26. Здійснювати заходи щодо профілактики нещасних випадків, збереження життя і здоров'я дітей, надання долікарської допомоги.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

1. Оформити портфоліо педагогічної практики.
2. Ознайомитись з особливостями організації та проведення педагогічної ради. Вивчити сучасні вимоги до оформлення матеріалів педагогічної ради (робота з документами педрад, які проведено у ЗДО).
3. Підготуватись та провести одну із форм методичної роботи для педагогів ЗДО (групову консультацію, ділову гру, педагогічні читання, семінар-практикум тощо). Формулювати мету і завдання методичного заходу, визначає методи роботи, добирає необхідний науково-теоретичний, методичний та практичний матеріал, готує наочність, дидактичні посібники, складає рекомендації щодо використання набутих знань і умінь в практиці роботи з дітьми.
4. Взяти участь в методичній роботі ЗДО, відвідати заходи, які проводяться в закладі під час практики. Вивчити систему внутрішнього педагогічного контролю ЗДО, використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Під керівництвом вихователя-методиста здійснити розгорнутий аналіз на відвідане заняття. Провести тематичну

- перевірку та оформити її довідку.
5. Вивчити інноваційну діяльність в сучасному освітньому просторі. Зробити аналіз інноваційних технологій, які впроваджуються у ЗДО. Ознайомитись з документацією яка оформляється при вивченні передового педагогічного досвіду у ЗДО. Результатом роботи студента є аналітична інформація інноваційної діяльності педагогічного колективу ЗДО.
 6. Здійснюючи аспект виховної роботи, знайомитися з особливостями планування гурткової роботи у ЗДО, аналізувати документацію гурткової роботи (кількість гуртків, їх напрямки, критерії відбору, плани та результати роботи гуртків), спостерігати за специфікою організації гурткової роботи.
 7. Вивчити документацію вихователя з питання взаємодії з батьками, інформаційний куточок для батьків тощо. Самостійно проектувати та проводити інтерактивну форму роботи з родинами вихованців. До звітної документації додати розгорнутий конспект заходу з батьками, фотододаток та самоаналіз студента на проведений захід.
 8. Виконати творче завдання рекламного характеру: «Візитка закладу дошкільної освіти» (ЗДО в особах, ЗДО в подіях, родзинки закладу: специфіка роботи даного закладу – впровадження інновацій, реалізація інклюзивної освіти тощо), цікаві відомості про роботу ЗДО. Студент-практикант складає рекламний буклет.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику

1. Аналіз сучасних вимог до оформлення матеріалів педагогічної ради.
2. Конспект та фотозвіт однієї із форм методичної роботи для педагогів ЗДО (групова консультація, ділова гра, педагогічні читання, семінар-практикум тощо).
3. Аналіз на відвідане заняття.
4. Довідка тематичної перевірки.
5. Презентація вивченої інноваційної діяльності в сучасному освітньому просторі за планом:
 - Автор, назва досвіду.
 - Актуальність та опис технології.
 - Практичні матеріали (конспекти, фото, відео).
6. Аналіз документації гурткової роботи (кількість гуртків, їх напрямки, критерії відбору, плани та результати роботи гуртків).
7. Розгорнутий конспект заходу з батьками, фотододаток та самоаналіз студента на проведений захід.
8. Рекламний буклет закладу дошкільної освіти.
9. Індивідуальний план та звіт студента про проходження практики.
10. Е -портфоліо.
11. Характеристика на студента від бази практики (додаток 4).

Проведення диференційованого заліку під час Виробничої педагогічної (Методична) практики передбачає проведення підсумкової конференції у формі презентації-захисту. Керівник оцінює виступ здобувача і виставляє у журнал відповідну оцінку. Оцінювання заліку відбувається за національною шкалою та виставлення балів по 100-бальній шкалі ЄКТС.

Педагогічна виробнича практика (Переддипломна) (ОК-34)

Курс IV, семестр VIII.

Кількість кредитів 9

Кількість годин 270

Кількість навчальних тижнів 6

Тип концентрована

Мета організації та проходження виробничої педагогічної практики „Переддипломна” є поглиблення й систематизація педагогічних знань, формування фахових умінь організації освітнього процесу в групах дітей дошкільного віку; засвоєння сучасних підходів до організації та методики занять з дітьми дошкільного віку та формування на цій основі професійного педагогічного мислення; підготовка до самостійної, науково-дослідної та педагогічної діяльності.

Завдання:

1. Поглибити знання студентів з психології дитячої, педагогіки дошкільної, фахових методик дошкільної освіти.
2. Сформувати вміння спостерігати й аналізувати педагогічний процес у групах дітей дошкільного віку, визначати його своєрідність.
3. Формувати навички організації й проведення освітньої роботи з дітьми четвертого-шостого року життя.
4. Формувати вміння спостерігати за колективом дітей дошкільного віку, проводити психологічні дослідження, визначати рейтинг членів колективу, рівень групової згуртованості та писати психолого-педагогічну характеристику дитячого колективу.
5. Надавати допомогу вихователям у проведенні різних форм роботи з родинами вихованців.

За час проходження виробничої педагогічної практики „Переддипломна” здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей:
Інтегральна компетентність: здатність самостійно та комплексно розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК-2. Здатність до розвитку в дітей дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей дошкільного віку.

СК-4. Здатність до формування в дітей дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості ("Я" дитини і його місце в довкіллі).

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК-16. Здатність до виховання в дітей дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

СК-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

СК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

СК-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Компетентності, визначені закладом вищої освіти:

СК-21. Вміння використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

СК-22. Вміння використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

СК-23. Здатність до здійснення профілактики нещасних випадків та інших заходів щодо збереження життя і здоров'я дітей, до надання долікарської допомоги

Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою):

У результаті проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти будуть здатні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Результати навчання визначені закладом вищої освіти:

ПР-23. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.

ПР-24. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими освітніми потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини.

ПР-25. Вміти використовувати методику ECERS-3 для рефлексії та визначення подальших цілей щодо поліпшення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

ПР-26. Здійснювати заходи щодо профілактики нещасних випадків, збереження життя і здоров'я дітей, надання долікарської допомоги.

Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

1. Оформити портфоліо педагогічної практики.
2. Провести спостереження за освітнім процесом у групах дітей дошкільного віку, зробити його аналіз.
3. Самостійно скласти конспекти та провести заходи життєдіяльності дітей дошкільного віку у 1 та 2 половину дня згідно календарного плану вихователя.
4. Провести залікові інтегровані заняття та різні види діяльності.
5. Організувати і провести розвагу для дітей дошкільного віку.
6. Створити картотеку дидактичних або рухливих ігор.
7. Провести дослідження колективу дітей дошкільного віку, визначити рейтинг членів колективу, рівень групової згуртованості та написати соціально-психологічну характеристику дитячого колективу.
8. Самостійно створити збірку матеріалів для батьків.
9. Провести залікові заходи (заняття, різні види діяльності дошкільників) та оформити протоколи їх обговорення.

Форми звітності здобувачів вищої освіти про практику

Змістовий модуль 1.

1. Конспекти процесів життєдіяльності та освітньої роботи з дітьми згідно календарного планування..
2. Три конспекти проведення залікових інтегрованих занять у групах дітей дошкільного віку.
3. Конспект проведення гри (3 рухливі гри та 1 дидактична).
4. Конспект проведення спостереження.
5. Конспект проведення розваги для дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 2.

1. Соціально-психологічна характеристика на групу дітей.
2. Збірка матеріалів для батьків.

9. Індивідуальний план та звіт студента про проходження практики.
10. Е -портфоліо.
11. Характеристика на студента від бази практики (додаток 4).

За умов змішаного навчання та проходження практики у дистанційному форматі здобувачі освіти здають наступну документацію:

Змістовий модуль 1.

1. Один конспект проведення залікового інтегрованого заняття у групах дітей дошкільного віку (додати відеозапис фрагменту заняття)
2. Конспекти проведення гри (3 рухливі гри та 1 дидактична).
3. Конспект проведення спостереження.
4. Конспект проведення розваги для дітей дошкільного віку (проведений підгрупою з фотозвітом).

Змістовий модуль 2.

5. Психолого-педагогічна характеристика на групу дітей.
6. Збірка матеріалів для батьків з наступних проблем:
 - А) Ігри на зниження рівня тривожності дитини в умовах війни;
 - Б) Проблема втрати близької людини;
 - В) Як розповісти дитині про війну.
 - Г) Рекомендована сучасна література для читання дітям від 3 до 6 років на тему війни.
7. Картотека дидактичних або рухливих ігор (приклади по 5 ігор).
9. Створення відеофільму за технологією сторі-телінг по проблемі БЖД (казка, історія, вірш з використанням Лего, картинок, іграшок та ін.).
10. Індивідуальний звіт студента про проходження практики.
11. Е-портфоліо.
12. Характеристика на студента-практиканта, завірена підписом керівника і печаткою освітнього закладу.

Проведення диференційованого заліку під час Виробничої педагогічної (Переддипломна. Методична) практики передбачає проведення підсумкової конференції у формі презентації-захисту. Керівник оцінює виступ здобувача і виставляє у журнал відповідну оцінку. Оцінювання заліку відбувається за національною шкалою та виставлення балів по 100-бальній шкалі ЄКТС.

Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики

90 – 100 балів – А („відмінно”) ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена практикантом на високому рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; здав у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.

82 – 89 балів – В („дуже добре”) ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були самостійно виправлені; практикант не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; про його діяльність добре відзивалися в колективі, в якому він перебував у період проходження практики; подав у визначений термін правильно оформлену документацію.

75 – 81 балів – С („добре”) ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг самостійно їх виправити або пояснити у процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав добрі відгуки колективу бази практики, методистів, керівника; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника практики.

69 – 74 балів – D („посередньо”) ставиться в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію.

60 – 68 балів – E („задовільно”) ставиться здобувачу вищої освіти в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «”задовільна»”; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

35 – 59 балів – Fx („незадовільно”). Відсутня систематичність у роботі практиканта. Роботу, передбачену програмою з практики, виконав на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати

позитивну оцінку. Подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.

0 – 34 балів – F („незадовільно”). Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику.

ХАРАКТЕРИСТИКА

здобувача першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
групи ДО-41Б
Обласного коледжу «Кременчуцька
гуманітарно-технологічна академія
імені А.С. Макаренка» Полтавської
обласної ради
Іванової Оксани Анатоліївни
2005 року народження

СХЕМА ХАРАКТЕРИСТИКИ

- 1.Відомості про час і місце проходження практики.
2. Посада на якій працював студент.
3. Відомості про виконані за період практики види роботи, зазначивши тематику залікових занять, зміст освітньої роботи з дітьми.
4. Ставлення студента до своїх обов'язків практиканта.
- 5.Рівень теоретичної та практичної підготовки.
6. Наявність педагогічних здібностей.
7. Уміння спілкуватися з вихованцями та колегами.
8. Вказати на помилки і недоліки в роботі, проаналізувати їх можливі причини, дати поради на майбутнє.
9. Оцінка рівня проходження студентом практики.

Оцінка _____

„___” _____ 20__

Директор ЗДО №

(підпис)

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

**Конвертація середнього балу в 100-бальну шкалу ECTS
при оцінюванні за п'ятибальною системою**

100 -б	Сер/ба л	100 -б	Сер/ба л	100 -б	Сер/ба л	100 -б	Сер/ба л	100 -б	Сер/ба л
100	4,97- 5,00	80	4,10- 4,14	60	3,10- 3,14	40	2,25- 2,29	20	1,15- 1,20
99	4,94- 4,96	79	4,05- 4,09	59	3,05- 3,09	39	2,20- 2,24	19	1,09- 1,14
98	4,91- 4,93	78	4,00- 4,04	58	3,00- 3,04	38	2,15- 2,19	18	1,03- 1,08
97	4,87- 4,90	77	3,95- 3,99	57	2,95- 2,99	37	2,10- 2,14	17	0,97- 1,02
96	4,84- 4,86	76	3,90- 3,94	56	2,90- 2,94	36	2,05- 2,09	16	0,91- 0,96
95	4,80- 4,83	75	3,85- 3,89	55	2,85- 2,89	35	2,00- 2,04	15	0,85- 0,90
94	4,76- 4,79	74	3,80- 3,84	54	2,81- 2,84	34	1,95- 1,99	14	0,79- 0,84
93	4,72- 4,75	73	3,75- 3,79	53	2,97- 2,80	33	1,90- 1,94	13	0,73- 0,78
92	4,68- 4,71	72	3,70- 3,74	52	2,93- 2,96	32	1,85- 1,89	12	0,67- 0,72
91	4,64- 4,67	71	3,65- 3,70	51	2,89- 2,92	31	1,80- 1,84	11	0,61- 0,66
90	4,60- 4,63	70	3,60- 3,64	50	2,75- 2,88	30	1,75- 1,79	10	0,55- 0,60
89	4,55- 4,59	69	3,55- 3,59	49	2,70- 2,74	29	1,69- 1,74	9	0,49- 0,54
88	4,50- 4,54	68	3,50- 3,54	48	2,65- 2,69	28	1,63- 1,68	8	0,43- 0,48
87	4,45- 4,49	67	3,45- 3,49	47	2,60- 2,64	27	1,57- 1,62	7	0,37- 0,42
86	4,40- 4,44	66	3,40- 3,44	46	2,55- 2,59	26	1,51- 1,56	6	0,31- 0,36
85	4,35- 4,39	65	3,35- 3,39	45	2,50- 2,54	25	1,45- 1,50	5	0,25- 0,30
84	4,30- 4,34	64	3,30- 3,34	44	2,45- 2,49	24	1,39- 1,44	4	0,19- 0,24
83	4,25-	63	3,25-	43	2,40-	23	1,33-	3	0,13-

	4,29		3,29		2,44		1,38		0,18
82	4,20- 4,24	62	3,20- 3,24	42	2,35- 2,39	22	1,27- 1,32	2	0,07- 0,12
81	4,15- 4,19	61	3,15- 3,19	41	2,30- 2,34	21	1,21- 1,26	1	0,01- 0,06

Шкала оцінювання
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

4-бальна оцінка	100-бальна оцінка	Оцінка ЄКТС	За національною шкалою	
			диф.залік	залік
2	0-34	F	незадовільно	не зараховано
			з обов'язковим повторним вивченням	
	35-47	Fx	незадовільно	не зараховано
	48-59		з можливістю повторного складання	
3	60-63	E	задовільно	зараховано
	64-69	D		
	70-73			
4	74-77	C	добре	зараховано
	78-81			
	82-89	B		
5	90-93	A	відмінно	зараховано
	94-97			
	98-100			

Рекомендована література

Основна література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 1. С. 5-19.
2. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років »"Дитина»". Науковий керівник Огнев'юк В.О., Лист ІМЗО від 14.07.2020 № 22.1/12-Г-572, Лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960.
3. Наскрізна програма педагогічної практики для студентів спеціальності «"Дошкільна освіта»" (Навчальне видання). Кременчук, 2017. 18 с.
4. Педагогічна практика : навчально-методичний посібник для студентів ОС «"Бакалавр»" спеціальності 012 «"Дошкільна освіта»". Кременчук: методичний кабінет, 2018. 180 с.
5. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка : підручник. 2-ге вид., доповн. К.: Академвидав. 2016. 464 с.
6. Програма розвитку дитини дошкільного віку «"Українське дошкілля»" / Білан О.І, Возна Л.М., Максименко О.Л. Тернопіль: Мадрівець. 2017. 264 с.
7. Перетятко Л.М. Теорія і методика музичного виховання в дитячому садку: курс лекцій / Кременчук: ПП «"Бітарт»", 2019 р. 196 с.
8. Яценко Т.В. Психологія дитячої творчості : [Навчальний посібник]. Кременчук : Бітарт, 2019. 144 с.
9. Дорошенко Т.М., Мацько В.В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч.посіб. / упоряд.: Т.М.Дорошенко, В.В. Мацько. Кременчук : ПП «"Бітарт»", 2019. 96с.
10. Коробко Ю.В. Створення розвивального освітнього простору для дошкільників. метод.посіб.. Кременчук : ПП «"Бітарт»", 2019. 88 с.
11. Дорошенко Т.М., Мацько В.В. Основ природознавства з методикою в схемах та таблицях: навч. посіб. / упоряд.: Т.М. Дорошенко, В.В. Мацько. Кременчук : ПП «"Бітарт»", 2019. 46с.

Допоміжна література:

1. Акопян Л., Погорелова Л. Співтовариство, партнерство, довіра. Сучасний погляд на взаємодію педагогів і батьків. *Дошкільне виховання*. 2018. № 1. С. 26–28.
2. Войтюк О. М. Виховуємо прикладом. Засідання батьківського клубу за програмою формування гендерної компетенції батьків у вихованні дітей старшого дошкільного віку. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2018. № 9-10. С. 121–128.

3. Джеджула Н. Координування дій між батьками, дитячим садком і школою: проблеми та перспективи. *Соціальний педагог*. 2013. № 2. С. 4–9.
4. Івасечко Г. Сім'я і дитячий садок - одна родина. *Психолог дошкілля*. – 2018. № 9. С. 30–31.
5. Ільченко Т. Розширюємо можливості спілкування з батьками: електронні засоби інформування. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2017. № 3. С. 20–23.
6. Ремінська С. Арт-терапія в ДНЗ. *Дошкільне виховання*. 2017. № 9.
7. Собко Л. Хвилинки творчості і фантазії (Добірка ігор). *Дошкільне виховання*. 2017 р. № 3. С. 22-23.
8. Ткачук Л. У гості до казки «"Колобок"» (Заняття у педагогічній пісочниці для дітей раннього віку). *Фантазії вихователя*. 2017. № 2. С. 10.
9. Трофімченко І. Музикотерапія просто неба. Заняття. *Дошкільне виховання*. 2017. № 8.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Закон України «"Про вищу освіту"». <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України Про дошкільну освіту : Закон України від 11.07.2001 року № 2628- III зі змінами та доповненнями.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
3. Базовий компонент дошкільної освіти / науковий керівник А. М. Богуш.
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf>
4. Лист МОН України «"Щодо окремих питань діяльності закладів дошкільної освіти на 2021/2022 навчальному році"» : лист Міністерства освіти і науки України від 10.08.2021 №1/9-411. URL <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-okremih-pitan-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20212022-navchalnomu-roci>
5. Лист МОН від 07.07.2021 № 1/9-344 «"Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік"» <https://mon.gov.ua/ua/npa/planuvannya-roboti-zakladu-doshkilnoyi-osviti-na-rik>
6. Методичні рекомендації щодо взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців : лист Міністерства освіти і науки України від 11.10.2017 р. № 1/9-546. URL: https://www.pedrada.com.ua/files/articles/1545/MON_546_Vzajemodija_ZDO_ba_tka_my.pdf
7. Про затвердження примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 19 грудня 2017 р. № 1633 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-pereliku-igrovogota-navchalno-didaktichnogo-obladnannya-dlya-zakladiv-doshkilnoyi-osv>

8. Лист МОН від 16.03.2021р. №1/9-148 «”Щодо методичних рекомендацій до оновленого БКДО <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>

8. Мультимедіа енциклопедія (про видатних філософів, психологів, науковців).

http://webhp.kspu.edu/joomla/index.php?option=com_courses&Itemid=110<http://intellect-invest.org.ua>

Портал сучасних педагогічних ресурсів

<http://www.children.edu-ua.net> - Сайт Діти України

<http://www.detisite.ru> - Психолого-педагогическое интернет-издание.

<http://www.ime.edu-ua.net/> Інститут інформаційних технологій і засобів навчання АПН України

<http://www.inter-pedagogika.ru/> Inter-педагогика.

<http://www.mon.gov.ua/> - Міністерство освіти і науки України - офіційний сайт

<http://www.nbuv.gov.ua/LIBRARY/> - Бібліотека ім. Вернадського

<http://www.pedlib.ru/> Педагогическая библиотека.

<http://www.school.edu.ru> - Державні освітні портали.

